

تعییر و تفسیر آزمونهای فشار آب (لوژان) در سنگهای با نفوذپذیری پایین

امیر حافظ قرآن، کارشناس ارشد مکانیک سنگ، شرکت معدنی دانش گستر زمین ×
کوروش شهریار، دانشیار دانشکده معدن، متالوژی و نفت، دانشگاه صنعتی امیر کبیر ×
حسرو معروفی نقدی، کارشناس ارشد اکتشاف معدن، شرکت معدنی دانش گستر زمین
× تلفن: ۰۲۲۵۰۲۸-۴۸۲، پست الکترونیکی: amirhafez2002@yahoo.com
×× پست الکترونیکی: shariar50@yahoo.com

چکیده:

آزمایش لوژان اولین بار در سال ۱۹۳۳ توسط موریس لوژان به منظور برآوردن تزریق پذیری و نفوذپذیری سنگها ارائه شد و پس از آن در آن اصلاحاتی انجام گرفت. علی رغم کاستی های آزمایش، بدلیل نبود یک روش جایگزین مناسب و برای برآورد یک تخمین اولیه از نفوذپذیری سنگ ها این آزمایش هنوز هم بصورت وسیعی مورد استفاده قرار می گیرد. در این مقاله ضمن مروری اجمالی بر آزمایش لوژان، به تعییر و تفسیر آزمایش در سنگهای با نفوذپذیری پایین پرداخته شده است. از آنجایی که میزان دقت و حساسیت آزمایش لوژان هنوز جای سوال است، بنابراین تفسیر آزمایش لوژان در مقادیر نفوذپذیری پایین (خصوصاً) به کمک نمودارهای فشار-نرخ جریان) باید با احتیاط و دقت انجام گیرد.

کلید واژه ها: آزمایش لوژان، نفوذپذیری

۱- مروری بر آزمایش

آزمایش لوژان اولین بار در سال ۱۹۳۳ توسط موریس لوژان به منظور برآوردن تزریق پذیری سنگها ارائه شد. در این آزمایش قسمتی از طول گمانه با پکر مسدود و آب با فشار به آن تزریق می شود. نفوذپذیری توده سنگ با توجه به نرخ خورند آب، فشار آزمایش و طول گام (stage length) آزمایش تعیین می شود [۱] (شکل ۱).

لوژان در معیار پیشنهادی خود، آزمایش را بصورت یک پله ای (فشار ۱۰ بار) پیشنهاد کرده، اما هولسبی (۱۹۹۰) بر این باور است که آزمایش باید بصورت پله ای و در فشارهای پایین تر انجام گیرد. وی مزیت این کار را بصورت زیر ذکر کرده است: [۲]